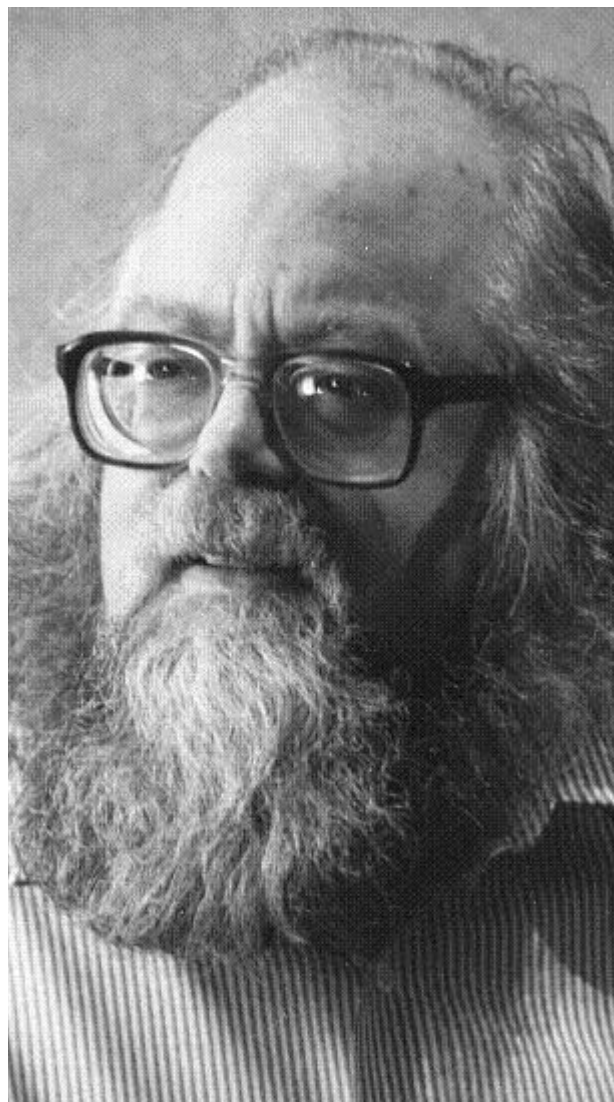

STENBUKKENS SOLHVERV

DETS PRÆCESSION GENNEM
STJERNEBILLEDERNE

OG VIGTIGHEDEN AF 2017 FOR
HELE MENNESKEHEDEN

EN ARTIKEL AF
ROBERT HAND

Materialet i denne artikel er en opdatering af det materiale, som jeg begyndte at samle i de sene 1980'ere. Kimen til det rækker tilbage til min bog *Essays on Astrology* i det essay, som har titlen "Tidsalderen og Fiskenes stjernebillede." (1) Inspirationen til den artikel kom fra et afsnit i C.G. Jungs *Aion*, hvor han diskuterede den arketypiske betydning af forårsjævnøgnetts bevægelse gennem Fiskenes Tegn (2). Jeg blev meget interesseret i det, han fandt frem til i sin forskning, men jeg satte spørgsmålstegn ved, hvor præcis den var. Jung var jo altså ikke astronom, og udregningen af jævnøgnetts præcession, og præcessionens bevægelse gennem stjernerne er kompleks. Så da jeg for nylig havde skrevet noget software til eget brug, som satte mig i stand til at foretage den slags udregninger, besluttede jeg selv at undersøge det for at se, hvor præcise hans observationer var. Som man kunne forvente, var hans data en smule tilnærmede, men hans endelige konklusion blev fuldstændig bekræftet. Faktisk havde han om noget i høj grad undervurderet sagen. Jeg henviser alle interesserede til artiklen.

Derfor besluttede jeg, at det ville være umagen værd at undersøge alle fire arme på det kardinale kors, altså ikke kun forårsjævnøgnetts præcession, men også efterårsjævnøgnet, sommarsolhvervet og vintersolhvervet, som respektivt svarer til 0 grader Vædder, Vægt, Krebs og Stenbuk. Jeg tænkte, at selv om astrologerne har en tendens til at koncentrere sig om forårets begyndelse som årets begyndelse, kunne jeg ikke se, hvorfor vi ikke skulle kunne finde meningsfuld symbolik i bevægelsen af de andre dele af det kardinale kors, lige såvel som af forårsjævnøgnet. Jeg gav den mest fuldstændige beskrivelse af resultaterne i 1996 på en regional astrologisk konference i Adelaide, Australien. Imidlertid havde jeg som

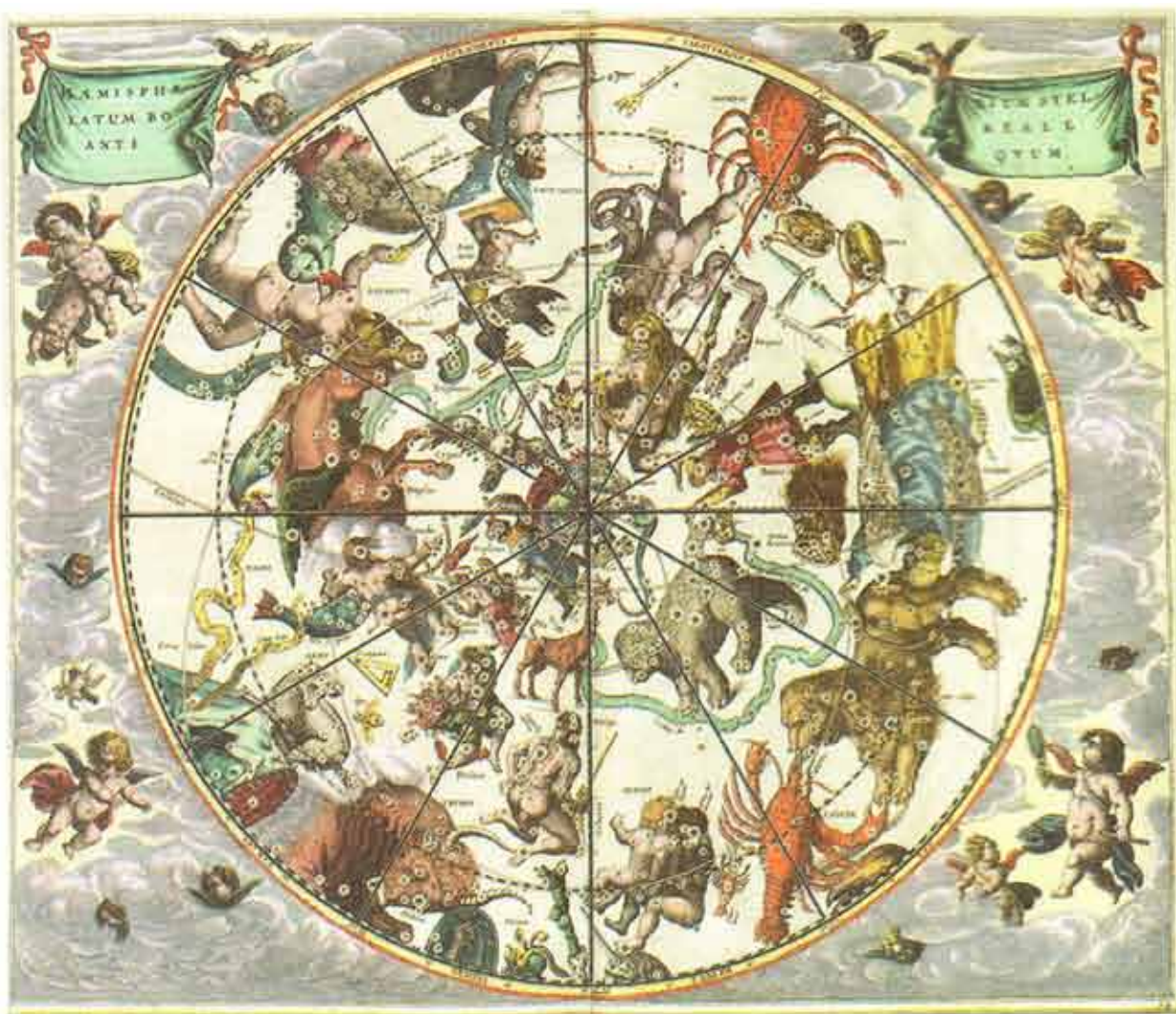

FIG.1 : Atlas Caelestis Seu Harmonica Macrocosmica af Andreas Cellarius 1661 /m topiske tegn

tidligere nævnt forelæst om det så tidligt som i 1987, da astrologer og mange andre personer var fascinerede af det, som blev kaldt den "harmoniske konvergens." På den tid var der en hel del diskussion om, hvordan fænomener i august 1987 pegede i retning af 2012, som blev anset for at være det år, hvor en speciel form for tidsregning i Mayaernes kalender sluttede. Jeg tror, at de fleste læsere af dette blad kan huske en vis tumult omkring vintersolhvervet 2012, eftersom det kun er 2½ år siden. Meget af det byggede på José Argüelles forskning og spekulationer.

På samme tid var jeg begyndt på at forske i vintersolhvervets bevægelse gennem stjernebillederne, hvor jeg fandt nogle af de allermest bemærkelsesværdige sammenhænge i det hele taget – endda mere bemærkelsesværdige end de sammenhænge, som kunne udledes af forårsjævndøgnet's bevægelse gennem Fiskenes stjernebillede. Ud fra mit studium af Stenbukkens

Solhverv havde jeg draget mine egne konklusioner; disse pegede ikke på 2012, men på året 2017. I denne artikel rapporterer jeg igen om disse konklusioner, men med væsentlige opdateringer. Dog vil jeg sige helt klart, at det ikke er min hensigt at oppiske noget i stil med den furore, der var forbundet med 2012, men simpelthen at slå fast, at det, som jeg tænkte kunne ske, da jeg skrev og talte om dette i 1987, faktisk synes at komme til at ske. Det er ikke verdens ende eller civilisationens ende, men det er en meget alvorlig krise, som vi nu kender som "global opvarmning" eller "klimaforandring", en speciel form for teknologisk krise.

Solhvervenes præcession var en kendsgerning, der var velkendt for astrologerne i antikken. Origenes bruger den, godt hjulpet af Hipparchus' observationer og beregninger, som et overbevisende argument mod en astrologi ba-

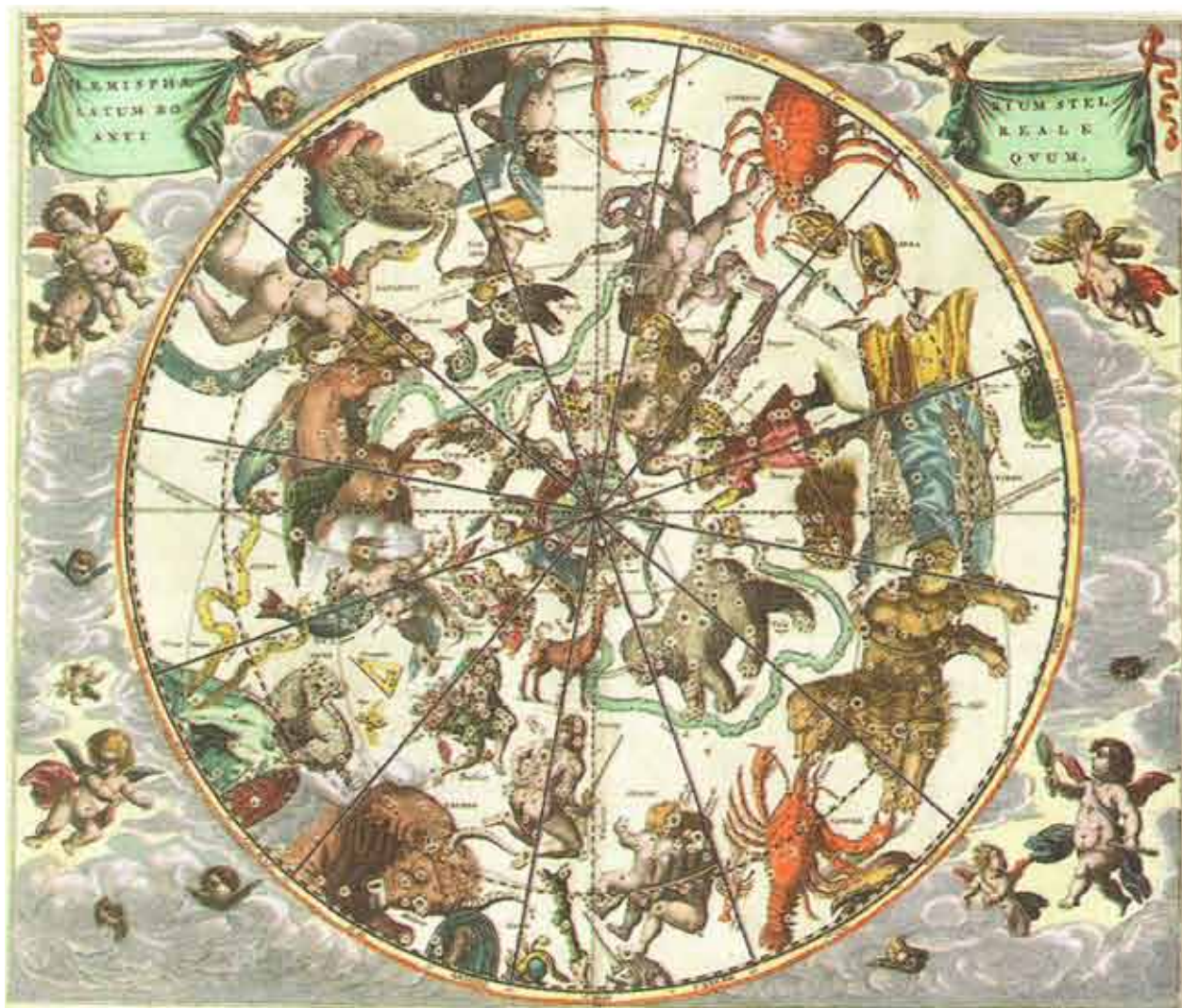

FIG.2 : Atlas Caelestis Seu Harmonica Macrocosmica af Andreas Cellarius 1661 /m sideriske tegn

seret på de såkaldte "morphomata" (de faktiske stjernebilleder). Dette gælder selvfølgelig ikke den skelnen, der allerede blev gjort i den gamle astrologi mellem morphomata og Zōdiakōta (Zodiakkens fiktive tegn). (3)

Det afsnit af Jung, der er citeret ovenfor, rummer en vigtig skelnen, som indtil den tid var blevet ignoreret af astrologer. Alt det tidligere arbejde, der var udført af astrologer om historiske tidsaldre og solhvervenes præcession har været baseret på ideen om en zodiak, hvor tegnene var lige store, 30 grader i udstrækning. De faktiske stjernebilleder for zodiakkens tegn er snarere mere eller mindre end 30 grader. Når man brugte 30 graders "stjernebillederne" var resultatet, at astrologerne blev tvunget til at have præcessions tidsaldre, som var af præcis samme længde, ca. 2149 år hver. Hvis der er noget, som historien fortæller os, er det, at historiske tidsaldre ikke

er så regelmæssige. Derfor syntes Jungs brug af de faktiske stjernebilleder og deres uregelmæssige størrelser og placeringer plausibel, for så vidt som vi kunne finde betydningsfulde begivenheder i historien, som svarede til stjernernes uregelmæssige størrelser og placeringer inden for disse uregelmæssige stjernebilleder. Det er disse billeder, som Hipparchus kaldte morphomata.

Men det er vigtigt at forstå, at et sådant studium må foretages i en siderisk ramme, dvs. en ramme, hvor zodiakkens 30 graders tegn er fastlagt med respekt for stjernebillederne af samme navn, og ikke tegn, som er fastlagt med hensyn til forårsvævdøgnet (også kendt som den tropiske zodiak). Dette har intet at gøre med gyldigheden af hver zodiak. Eftersom vi må fastlægge de kardinal punkters bevægelse i den tropiske zodiak, er det passende at bruge den sideriske reference-ramme. De næste to figurer illustrerer forholdet mellem de to zodiakker og stjernebillederne. (4)

Figur 1 viser de tropiske zodiaktegns 12 eger som de var i det 17. århundrede. Hvis du f.eks. ser efter Løven (Leo) kan du se, at det meste af den ligger i Jomfruens tegn. (Forårspunktet er placeret kl. 9 på hjulet.) Og i Vædderens tegn er mest stjernebilledet Fiskene. Dette viser meget slående manglen på overensstemmelse mellem de tropiske tegn og de faktiske stjernebilleder.

Figur 2 har de 12 eger tilpasset Babyloniernes stjernebilleders zodiak som fremstillet af afdøde Cyril Fagan og Garth Allen. (5) Hvis man undersøger Tyrens stjernebillede, bliver det åbenlyst, at det største af Tyrens to øjne, som er stjernen Aldebaran, den klareste stjerne i Tyrens tegn, er præcis i midten af den 30 graders kile, som udgør Tyrens sideriske tegn. I en version fra oldtiden af den sideriske zodiak blev denne stjerne defineret som 15'00 Tyr. På den måde er zodiakkens tegn lige til venstre for Tyren Vædderen, og stjernebilledet rummes fuldstændig i 30 graders kilen. Men Jomfruen går ud over kilen i begge sider, og Vægten indtager et meget lille rum mellem Jomfru og Skorpion. Den eneste grund til, at Krebsen synes at fylde det meste af sin kile er, at Krabben, som afbilledet, snarere ligner en hummer; dette er en meget almindelig ikonografisk fejl i stjernerdiagrammer fra denne periode. Så selv om 30 graders tegnene på den sideriske zodiak er placeret langs med deres tilsvarende stjernebilleder, er de på ingen måde 30 graders dele af zodiakken. Det er helt klart ud fra litteraturen, at 30 graders tegnene blev skabt som et måleværktøj, fordi de faktiske billeder var temmelig uhåndterlige. En planets længdegrad kunne optegnes som 10 grader indenfor et tegn på 30 grader i udstrækning, hellere end at være nødt til at optegne positionen som så og så mange grader fra en nærliggende klar fiksstjerne.

Eftersom vi er nødt til at kortlægge de kardinale punkters bevægelse i den tropiske zodiak op mod stjernebillederne, ligger det lige for at bruge en siderisk referenceramme

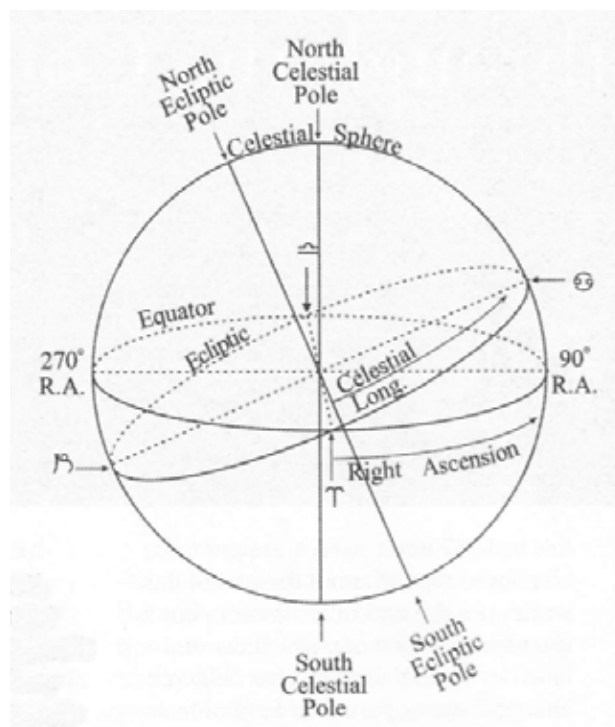

FIG.3 : Den himmelske ækvator og Ekliptika

Hvorfor bruge Stenbukkens solhverv?

Eftersom det har været praksis at henregne tidsaldre til forårspunktets eller jævndøgnetts bevægelse, hvorfor bekymrer jeg mig så meget om Stenbukkens solhverv? (Jeg bruger denne term i stedet for "Vintersolhverv," fordi 0 grader Stenbuk ikke er vintersolhverv på den sydlige halvkugle.) Jeg har to grunde til min bekymring. For at være fuldstændig ærlig er den første grund, at jeg fik så glimrende resultater med det, selv om jeg også fik glimrende resultater med det andet solhvervs punkt på 0 grader Krebs i den tropiske zodiak. Men ved nøjere eftertanke indså jeg, at det gav rigtig meget mening. Allerførst er 0 grader Stenbuk solhvervet for størstedelen af den befolkede Jord årets laveste punkt, hvor dagene er kortest og nätterne er længst. På nogle måder giver det mere mening at starte cirklen i bunden end på et punkt halvvejs oppe, som er hvad 0 grader Vædder i den tropiske Zodiak faktisk udgør. Og det har også været en tradition siden romernes tid at påbegynde året på et tidspunkt meget nær Solens entré i Stenbukkens tropiske tegn, solhvervet.

Det viser sig imidlertid, at solhvervene har en anden fordel frem for jævndøgnene. Ved jævndøgnene skærer den himmelske ækvator og ekliptika hinanden. Ethvert punkt, som er præcis på 0 grader Vædder og ikke har nogen bredde-

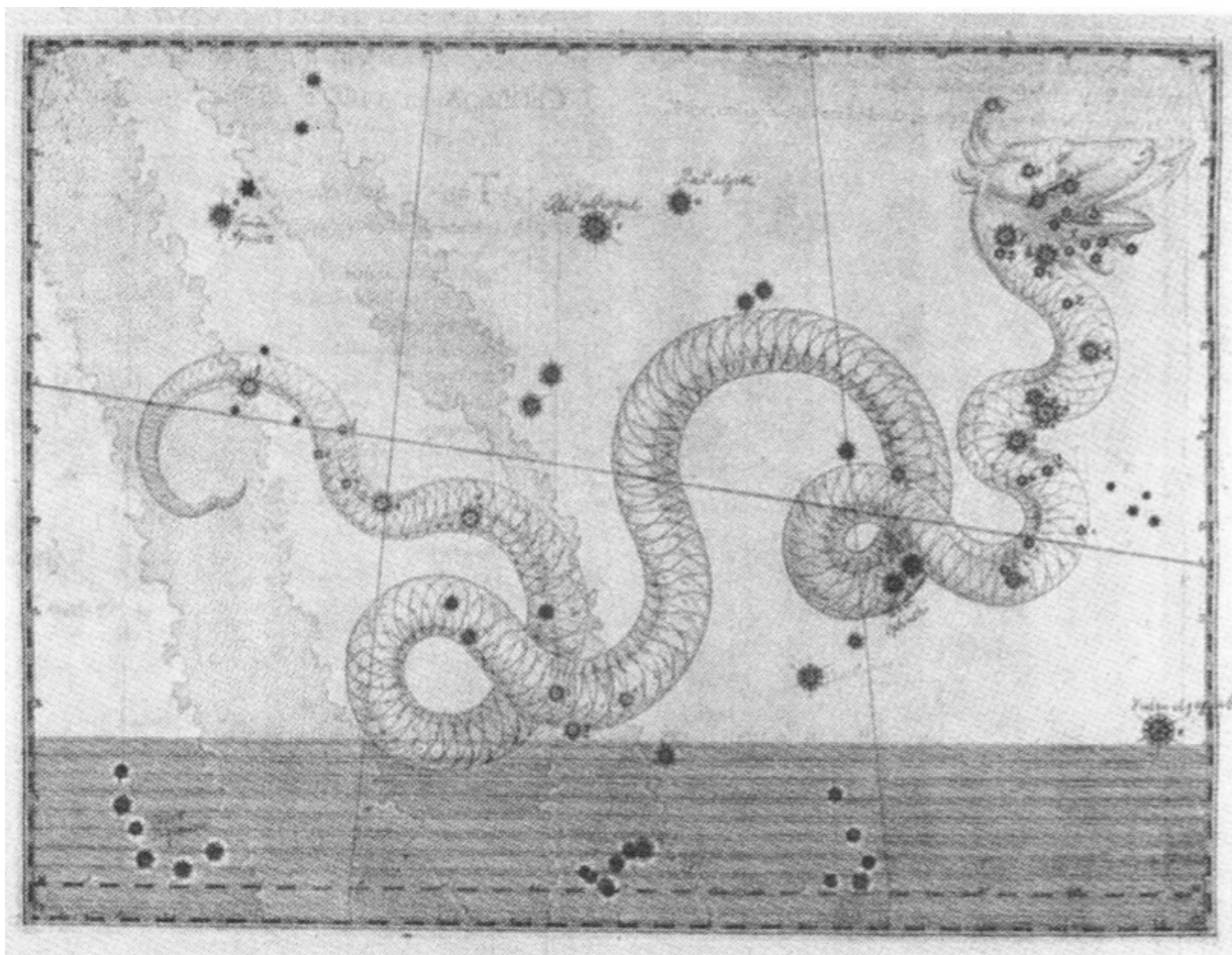

FIG.4 : Stjernebilledet Serpens i Bayer's Uranometria 1603

grad (afstand over eller under ekliptika) vil også have et ækvatoriale mål på præcis 0 grader i det ækvatoriale system (rektascension og deklination). Men hvis en stjerne eller planet ikke ligger præcis på ekliptika og har en længdegrad på 0 grader Vædder, vil dens rektascension være på enten mere eller mindre end 0 grader, afhængigt af om dens breddegrad er over eller under ekliptika. I modsætning til dette vil ethvert punkt på 270 graders eller 90 graders længde også være på henholdsvis 270 graders eller 90 graders rektascension, uanset breddegraden. Så når Krebsens og Stenbukkens solhverv er gået hen over en hvilken som helst stjerne, vil den stjerne altid have en længdegrad og en rektascension på præcis 270 grader eller 90 grader.

Figur 3 illustrerer dette princip. Figuren viser, at 90 grader i rektascension (R.A.) er præcis under 0 grader Krebs og er på samme afstand fra 0 grader Vædder, og det samme gælder for 270 grader R.A. og 0 grader Stenbuk.

Når vi nu retter fokus mod Stenbukkens solhvervs bevægelse gennem stjernebillederne fra

kort efter Romerrigets fald i vest (479 C.E. (e.kr.)), (6) har jeg fundet, at der var tre stjernebilleder, som dækker hele Ekliptikas bue på en sådan måde, at det også vil føre Stenbukkens solhverv et godt stykke ind i fremtiden. Det er stjernebillederne Serpens (Slangen), Sagittarius (Skytten) og Ophiuchus (Slangebæreren). Stjernebilledet Serpens er faktisk delt i to dele, Serpens Cauda (eller Cauda Serpentis), slangens hale og Serpens Caput (eller Caput Serpentis), slangens hoved. Disse er adskilt af den øverste del af Ophiuchus' krop, også kendt som "Slangebæreren", en mand der håndterer en slange. Til trods for at slangen deles af Ophiucus i hoved og hale, anses Slangen for et enkelt stjernebillede, og stjernerne får tilsvarende betegnelser. De to stjernebilleder, der opstår, er i virkeligheden et enkelt kompleks af stjernebilleder.

Som diagrammer nedenfor også vil vise, er Serpens' hale over og oven på det meste af Sagittarius. Som en følge af det har vi, hvis vi betragter Sagittarius sammenhængende med Ophiuchus og Serpens, to arketyper, der styrer samme periode. Men Stenbukkens solhverv kom

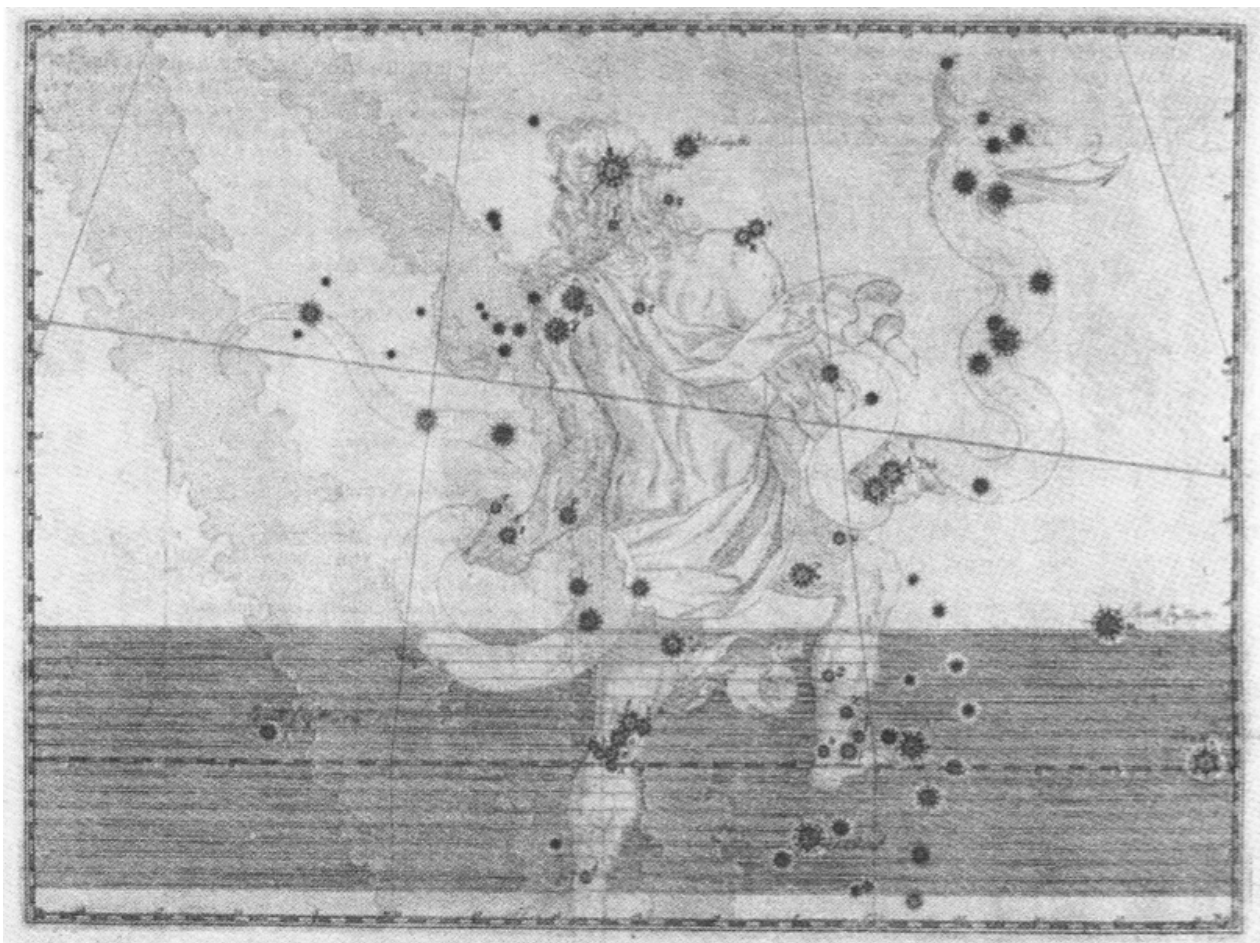

FIG.5 : Stjernebilledet Ophiucus i Bayer's Uranometria 1603

til Sagittarius adskillige århundreder, før den kom til begyndelsen af Serpens' hale. Den bedste tegning, jeg har fundet af disse stjernebilleder findes i et arbejde fra det 17. århundrede med titlen *Uranometria*, et stjerneatlas samlet af Johannes Bayer. (7) Det er dette stjerneatlas, der indførte konventionen at kalde den klareste stjerne i et stjernebillede for Alpha, den næstklareste for Beta osv. Dette atlas er også unikt ved at billederne bliver vist i himmelsk længde og bredde, samme koordinater som astrologer bruger, snarere end ækvatoriale rektascensioner og deklinationer, som blev normen i alle følgende stjerneatlas.

Figur 4 viser Serpens' hoved og hale som et enkelt stjernebillede, hvad de faktisk er. Men midt på kobberstikket vises der to klare stjerner over den slyngede pukkel på midten af slangen. Disse udgør Ophiuchus' hoved og skuldre. I nogle fremstillinger vises Ophiuchus foran Slangen, i andre bagved.

Figur 5 viser stjernebilledet Ophiuchus. På dette billede kan man se Ophiuchus, mens slangen markeres i svage linjer på hver side af Ophiuchus. Her er det tydeligt, at Slangens hoved og hale sammen med Ophiuchus er et enkelt billede, som er meget stort. Både Serpens og Ophiuchus har breddegrad nord for Ekliptika. (Ekliptika er midten af det grå område som går igennem Ophiuchus' fødder, og det grå område selv viser zodiakkens bånd.) Som man kan se, er de fleste af de stjerner, som er med her, uden for zodiakken, altså extra-zodiakale. Hvis vi arbejdede med et jævndøgns punkt, ville vi ikke være i stand til entydigt at få rigtige data for alle stjernerne. (8) Vi ville altid have to sæt data: et i længde og bredde, og et i rektascension og deklination.

Det andet stjernebillede, som vi har at gøre med, er Sagittarius. Figur 6 er Bayers illustration af Sagittarius.

Endelig viser jeg et stjerneatlas arrangement af de stjerner, som angår dette værk, på sideriske længdegrader fra 165 grader, eller 15 grader Virgo (Jomfru), til 285 grader, eller 15 grader Capricorn (Stenbuk). (Se Figur 7.)

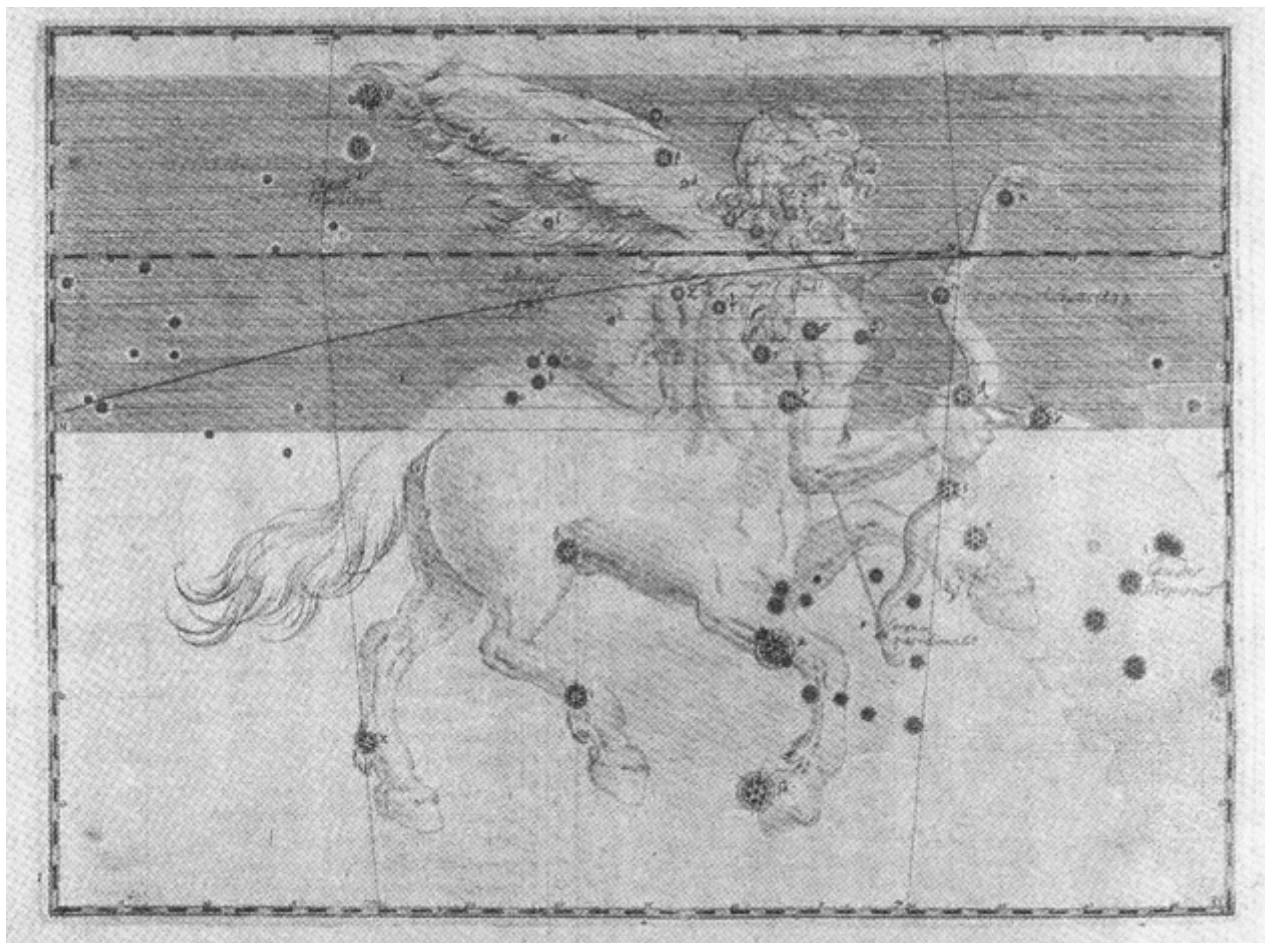

FIG.6 : Stjernebilledet Sagittarius i Bayer's Uranometria 1603

Stenbuk-solhvervets passage gennem Sagittarius

Lad os tage fat i, hvordan Stenbukkens solhverv bevæger sig gennem Sagittarius. Jeg har her valgt kun at beskrive de data, der har at gøre med begyndelsen og slutningen af denne passage.

(1) 48 f.kr. – kontakt med 61 Sagittarii, den første stjerne i Ptolemæus' version af stjernebilledet Sagittarius.

(2) 1909 e.kr. – kontakt med Gamma Sagittarii, den sidste stjerne i det traditionelle stjernebillede.

Disse data repræsenterer hele det tidsrum, hvor Stenbukkens solhvervspunkt passerede gennem stjernebilledet Sagittarius. Af den grund kunne man muligvis kalde det "Sagittarius' tidsalder". Når vi ser på de resultater, som jeg om lidt skal præsentere, må vi huske, at solhvervenes og jævndøgnes præcession bevæger sig gennemsnitligt 50,25 buesekunder om året, eller lidt over 5 bueminutter for hver 6 år. Som resultat af dette er nogle få år på hver side af et præcist punkt kun meget få bueminutter. Når vi tager den "orbis" i

betragtning, som astrologer bruger, når de måler aspekter og timingen af transitter, udgør en forskel på et par år mellem en stjernes passage over 270 grader og datoen for de begivenheder, der beskrives nedenfor, kun en lille fejl. Angående det, som jeg skal til at beskrive vedrørende Cæsarnes herredømme, har jeg ingen ide om, hvorfor disse begivenheder, symbolsk set, skulle være sket på den måde, de gjorde. Ikke desto mindre er det sandt, at 48 f.kr. var fire år (3-4 bueminutters præcessionsbevægelse) fra 44 f.kr., året for attentatet på Julius Cæsar, som skete, kort efter han var udråbt til livsvarig diktator for republikken af det romerske senat. Cæsars udpegning til dette embede anses almindeligvis som begyndelsen af Romerriget som monarki. Det sidste tidspunkt er 1909 e.kr. Dette er lige før begyndelsen af Første Verdenskrig i 1914. Så man kunne spørge: Hvad forbinder disse to perioder?

Det første tidspunkt, 48 f.kr., er meget tæt på 44 f.kr.; i det sidstnævnte år begyndte en periode i historien, hvor herskeren almindeligvis blev betegnet som en Cæsar. (9) Denne titel blev givet til minde om navnet Cæsar, som blev brugt af både

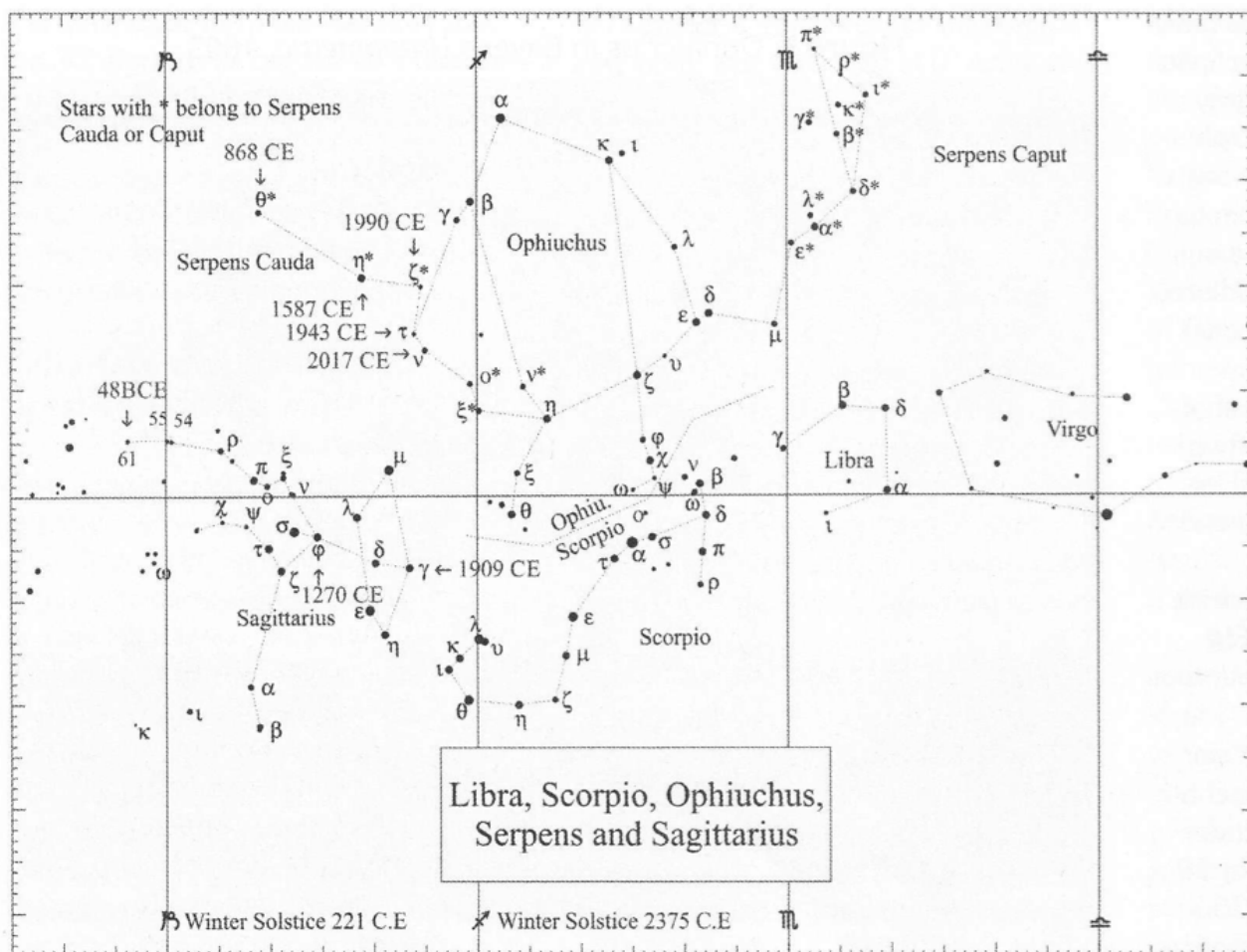

FIG.7

Julius og hans adopterede søn Augustus (faktisk hans nevø). Fra Augustus og frem til 1918 e.kr., med afslutningen af Første Verdenskrig, var der altid en eller flere monarker i den vestlige verden eller i Byzantium, som bar titlen Cæsar. I de slaviske sprog blev Cæsar til Tsar. De germanske folk tog den originale klassiske latinske udtale af Cæsar og stavede det fonetisk på germansk som Kaiser. Titlen Cæsar forsvandt for en tid i vesten 479 e.kr., men fortsatte i det Østromerske Rige (også kendt som Byzantium eller det Byzantinske Rige), indtil titlen Cæsar blev genoprettet i vesten i Karl den Stores person. Efter ham var der en

Jeg oplevede, at Stenbukkens solhvervs bevægelse hen over stjernerne i Serpent og Ophiuchus frembragte den mest slående symbolik, jeg nogensinde havde afdækket

konstant linje af kejsere i vesten og tsarer i østen. Ved begyndelsen af Første Verdenskrig var der en kejser i det Østrig-Ungarske kejserdømme, en kejser i det Tyske kejserdømme, en tsar i Bulgarien og selvfølgelig tsaren i Rusland. Ved afslutningen af Første Verdenskrig var de alle væk; der har aldrig været en siden. (10) Jeg gentager at jeg ikke er helt sikker på, hvorfor dette sammentræf er der; men det er da et forbløffende sammentræf.

Slangen, Slangebæreren og den økologiske krise i vor tid

Nu kommer jeg til den del af dette studie, som har vakt mest bekymring hos mig, siden jeg påbegyndte denne forskning i de sene 1980'ere. Jeg fandt, at Stenbukkens solhvervs bevægelse hen over stjernerne i Slangen og Ophiuchus – eller i det mindste den første del af dette komplekse af stjernebilleder, eftersom den tid endnu ikke er ovre – frembragte den mest slående symbolik på alt det, som jeg afdækkede angående det kardinal korsk' præcession gennem stjernebillederne.

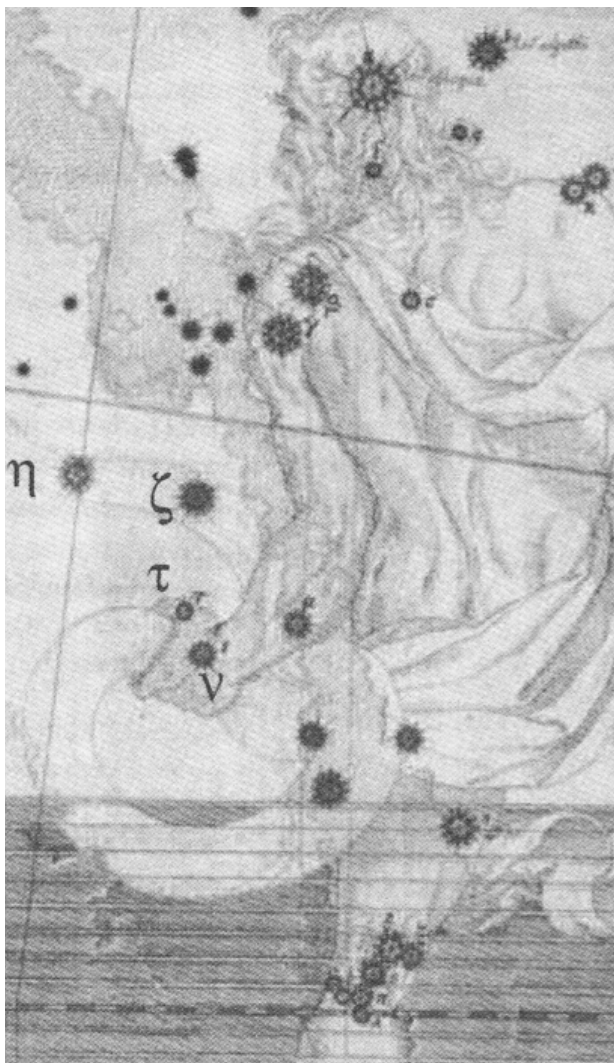

FIG.8 : Serpens og Ophiucus skærer hinanden

Symbolikken har anslået to temaer. Allerførst synes der at være vigtig information om den kultur, der udviklede sig fra den tidlige middelalder op til moderne tid i Europa, specielt Vesteuropa, og dets større rolle i verdenshistorien.

Det er denne kultur, som Nordamerikas kultur har udviklet sig fra, og i mindre, men stadig betydningsfuldt, omfang kulturerne i Central- og Sydamerika, og selvfølgelig kulturerne i Australien og New Zealand, såvel som alle andre dele af verden, som har været under stærk indflydelse fra Europas kultur, en kultur som nåede sit højdepunkt i det 19. århundrede. For det andet, og ikke mindre vigtigt, afslører mine fund en symbolik, som er relevant for naturvidenskaben og den videnskabelige teknologi, vestlig kapitalisme (som også findes i de såkaldt kommunistiske lande Rusland og Kina), og deres rolle i den nuværende økologiske krise. De principielle tidspunkter, som jeg ønsker at præsentere, er følgende.

1. 868 efter Kristi – Stenbukkens solhverv kommer til den første stjerne i Serpens, Theta.
2. 1587 e.kr. – Stenbukkens solhverv kommer til Eta i Serpens' hale
3. 1943 e.kr. – Stenbukkens solhverv kommer til Tau Ophiuchi.
4. 1990 e.kr. – Stenbukkens solhverv kommer til Zeta i Serpens' hale.
5. 2017 e.kr. – Stenbukkens solhverv kommer til Nu Ophiuchi.

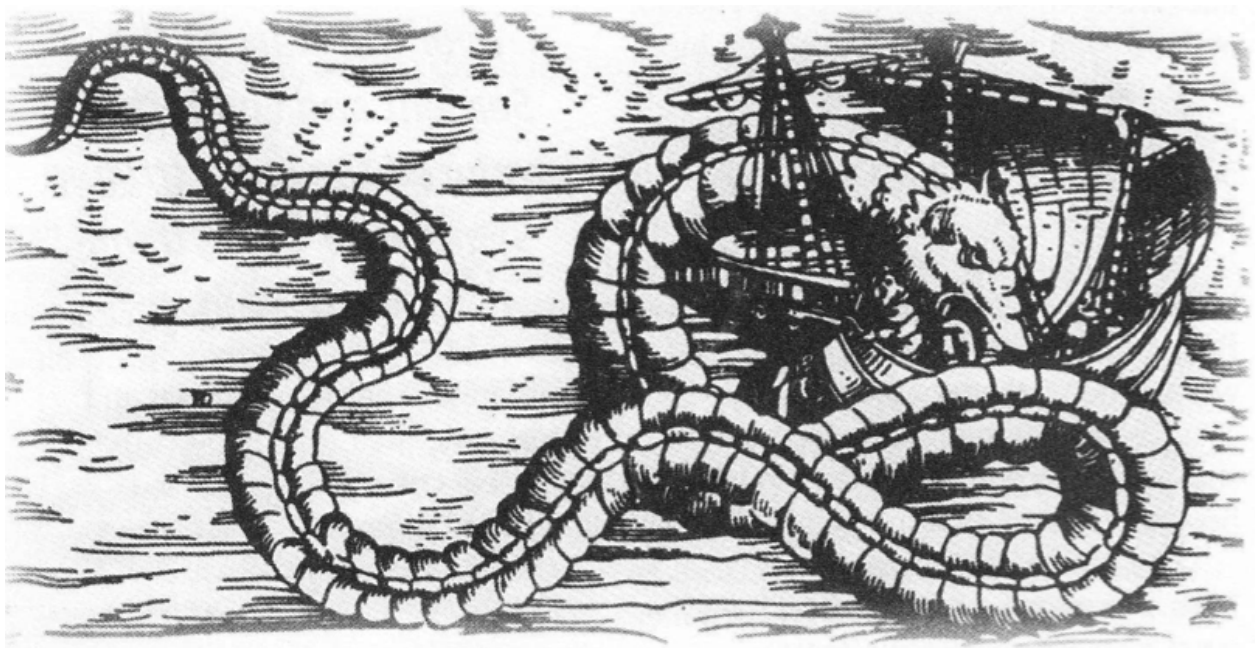
Theta Serpentis er stjernen i den yderste ende af Slangens hale, dvs. stjernen med den største længdegrad i stjernebilledet, og som følge af det den første, som Stenbukkens solhverv nåede frem til (når vi husker, at præcessionen er en baglæns bevægelse af den tropiske zodiak). Den næste navngivne stjerne, som Stenbukkens solhverv mødte, var Eta Serpentis. Tau Ophiuchi, Zeta Serpentis og Nu Ophiuchi udgør en gruppe af stjerner, som Stenbukkens solhverv bevæger sig hen over i en relativt kort periode, nemlig 1943-2017. Disse sidste tre stjerner er dem der angår os mest, men en vigtig baggrund får vi af de første to.

Men lad os begynde analysen med at betragte stjernebillederne Serpens og Ophiuchus' ikonografi.

Figur 8 er en beskåret version af Ophiuchus fra Bayer, som kun viser, hvor Serpens' hale og Ophiuchus krydser hinanden. Jeg har også markeret stjernerne mere klart end i originalen. Theta, Eta, og Zeta er i Serpens; Tau og Nu er i Ophiuchus. Stenbukkens vendepunkt har bevæget sig og fortsætter med at bevæge sig hen over disse stjerner i den rækkefølge og i de år, som angives på ovenstående liste.

868 e.kr.

I dette år nåede Stenbukkens solhverv til den første stjerne i Serpens' traditionelle orden. Dette tidspunkt falder i de generationer, der følger umiddelbart efter Karl den Store (ca. 747-814 e.kr.). Hans regeringstid og hans fars, Pepin den Lille (ca. 714-768 e.kr.) omtales ofte som den Karolingiske Renæssance. Karl den Stores egen regeringstid kulminerede med hans kroning i 800 e.kr. som den første af en ny linje af "romerske" kejsere (typisk omtalt som "hellige romerske" kejsere) – som i det mindste teoretisk genoplivede Romerriget. Men i de år, som gik forud for

disse to regeringsperioder, var mange sider af Roms gamle klassiske civilisation forsvundet og havde ladet en ny civilisation opstå – middelalderens Europas. Mens den klassiske romerske civilisation var centreret omkring Middelhavet, var middelalderens nye europæiske kultur centreret om Middelhavets nordvestlige kyst (med undtagelse af den spanske halvø, som på den tid var domineret af Moorerne), sammen med De Britiske Øer, Nordfrankrig og selvfølgelig det, der senere blev Tyskland. Den tyske del er især interessant, for da Det Hellige Romerske Rige stabiliserede sig i de senere århundreder, blev Tyskland og Norditalien, men specielt Tyskland, hjertet i middelalderens kejserdømme. (11) Frankrig var gået sin egen vej som et særskilt kongedømme, og blev det dominerende kongedømme i Europa i den senere middelalder.

Den mønt, som blev standard over hele det middelalderlige Europa, blev opfundet i Karl den Stores regeringstid. Den overlevede ind i moderne tid i Storbritannien som pund sterling opdelt i 20 shilling, hvor hver shilling var opdelt i 12 pence. Årene fra omkring 500 e.kr. til 800 e.kr. så svækkelsen af talt latin og dets omformning til forgængerne til de romanske sprog: Fransk, spansk, portugisisk, italiensk osv. i deres forskellige dialekter. I disse foregående århundreder begyndte parisiske præster at rapportere til deres overordnede, at folket ikke længere forstod messens latin. Og i lande som Tyskland og Storbritannien (hvor det oprindelige keltiske sprog fuldstændig havde erstattet latin) havde man aldrig forstået latin som talesprog. Alt dette peger på

den kendsgerning, at en ny kultur var opstået i Europa.

Den klassiske civilisation var ikke fuldstændig glemt, men modersmålene, de folkelige kulturer og livsstile tilhørte en ny civilisation. Dette var Europas og den europæiske kulturs fødsel, som i moderne tid er blevet en væsentlig del af grundlaget for en ny verdenskultur. Så man kunne spørge, hvad har dette at gøre med Slangens stjernebillede? Hvis der er noget om dette samspil mellem solhvervs og jævndøgns bevægelse hen over stjernebillederne, så vil det indebære, at der bør være en forbindelse mellem denne nye middelalderkultur og stjernebillederne Serpent og Ophiuchus. Det er præcis, hvad jeg håber at påvise i resten af denne artikel, såvel som vigtigheden af denne kendsgerning i vores tid.

Slangens og Slangebærerens symbolik

Konstellationen af Ophiuchus med Slangens to halvdele kan sandsynligvis tolkes på flere måder. Men det synes at være mest åbenlyst, at vi har et menneske, der enten arbejder med eller kæmper med en stor slange. Slanger har længe (sammen med drager) været symboler på kræfter, der er skjult i naturen, hvad der ofte i den tidlige moderne videnskab blev kaldt "okkulte kræfter". (12) Ret tidligt i det middelalderlige Europas historie udviklede Europas folkeslag en tilbøjelighed til at tage fornyelser, som blev gjort i andre civilisationer, og tilpasse dem til deres egne behov, idet de typisk opnåede betydelige fremskridt

ved det. Nogle af disse fremskridt er f.eks. den tunge plov, der var i stand til at vende tørvane helt, stigsøjlen, der gjorde den tungt pansrede ridder i stand til at manøvrere på hesteryggen (og gjorde ham til middelalderens version af en tank), vindmøllen, forbedrede vandhjul og, måske mest dødeligt af alt, krudtet. (13) En af faktorerne i denne kreativitet er, at slaveri som en udbredt institution, som det var i den klassiske periode, var næsten ikke-eksisterende, eller i det mindste langt mindre udbredt. Bønderne levede i forhold tæt på slaveri, men teknisk set var de ikke slaver. For det første var de bundet til selve jorden snarere end til jordens ejere, og uligt slaveri var det relativt let at undslippe livegenskabet.

I modsætning til det almindelige billede af middelalderen i Europa var dette en tidsalder med betydelig mere mobilitet og frihed end i mange andre dele af verden på den tid. (14) Forbedret teknologi gjorde slaveri unødvendigt. Og denne proces med teknisk udvikling blev ikke langsommere, efterhånden som middelalderen skred frem. Så til sidst, ved slutningen af middelalderen, begyndte europæere udstyret med endnu en import fra det fjerne østen, kompasset, at navigere over hele verden for at kolonisere og erobre. Med betydeligt forbedret krudt og artilleri såvel som bærbare geværer, var det vanskeligt at standse deres fremfærd. Jeg vil foreslå, at Slangens og Slangebærerens symbolik symbolsk passer til udnyttelsen naturens slangekraft, som fortsætter uden væsentlige afbrydelser helt til i dag. Lad os se, om vi kan finde yderligere beviser på forbindelsen mellem den europæiske kultur og Slangen.

1587 e.kr.

Dette år ser ikke betydningsfuldt ud ved første blik. Nogle læsere vil måske straks bemærke, at det er et år før englænderne (og det engelske vejr) ødelagde spaniernes "Uovervindelige Armada". Til en vis grad var dette bare endnu en fase i den europæiske civilisations bevægelse fra Middelhavets kyster til det nordvestlige Europa. Imidlertid er dette ikke den vigtigste pointe, som jeg gerne vil anføre her. Året 1587 falder inden for det tidsrum, hvori den spanske erobring af den Nye Verden blev færdiggjort. På et tidspunkt i denne periode synes den tanke at være opstået i Mexico, som for nylig var erobret af spanierne, at aztekerne anså Cortez' ankomst for at være Quetzalcoatl's tilbagekomst, den fjerklædte slange, en meget vigtig mytisk figur i den aztekiske

såvel som i andre mellemamerikanske kulturer. Hvad der ikke er klart er, om dette faktisk var aztekernes egen tro, eller resultatet af forvirring om, hvad aztekerne faktisk sagde, blandet med visse kristne ideer, som de blev fortolket af spanierne. Under alle omstændigheder syntes spanierne at have ment, at der var noget om identifikationen. De lærde er ikke enige om hvor meget. Men i det mindste i nogens tanker på denne tid blev den europæiske kultur og magts ankomst i den Nye Verden forbundet med en mytisk slange.

Det er også værd at bemærke, at Cortez's sejr over aztekerne blev fuldført af et meget lille antal tropper – men tropper, som var bevæbnet med geværer, der brugte krudt. Selv om deres skydevåben ikke var så effektive som senere våben blev, har de været meget skræmmende, specielt fordi de tilsyneladende kunne dræbe på afstand, uden et synligt missil. Så her har vi et vink om en yderligere forbindelse mellem den europæiske civilisations fremmarch og slangesymbolikken.

Nutiden

Lad os nu vende os til de sidste tre stjernekontakter. Fordi de involverede stjerner er ordnet på en næsten lodret måde, sker Stenbukkens Solhvervs passage hen over dem inden for en meget kort tidsperiode. Så er der noget som helst ved disse sidste tre tidspunkter, som tyder på, at der sker noget i en verdens civilisation som er domineret af vestlig videnskab og den specielle teknologi, som er blevet meget god til at håndtere naturens skjulte kræfter (slangesymbolikken igen)? Det første af disse tidspunkter er 1943, da Stenbukkens punkt nåede Tau Ophiuchi. I november 1942 lykkedes det for Manhattan projektet at skabe den første kontrollerede nukleare kædereaktion. Hvis det ikke er en manifestation af menneskeheden, der forsøger – og på det punkt med held – at kontrollere en af de mest magtfulde manifestationer af naturens slangeenergi, så ved jeg ikke, hvad det er.

Det næste tidspunkt er 1990, da Stenbukkens solhverv nåede til Zeta Serpentis. To væsentlige begivenheder omkring dette tidspunkt manifesterede det fortsatte møde mellem menneskeheden og slangemagten. Den første begivenhed var den 26. april 1986: nedsmeltningen af atomreaktoren ved Tjernobyl. Eftervirkningen af denne nedsmeltning har efterladt en betydelig del af det omgivende territorium som ubeboeligt i mange år fremover. Og denne katastrofe var et direkte

resultat af begivenhederne i november 1942.

Den anden vigtige begivenhed omkring denne tid indtraf i slutningen af oktober og ind i begyndelsen af november 1991. Dette var den "Perfekte Storm" – en orkan sent på sæsonen, som var kombineret med en nordøstlig storm længere nordpå langs Amerikas østkyst. Deres kombination frembragte en gigantisk storm med vinde af orkanstyrke, som, da det var værst, strakte sig langs næsten hele østkysten. Dertil kom, at den gjorde noget meget specielt, som skete igen 21 år senere. Stormen begyndte at bevæge sig ud til havet mod øst og vendte så rundt og begyndte at bevæge sig mod vest tilbage mod land. Dette er en meget usædvanlig opførsel for storme ved Amerikas østlige kyst.

Men i de fleste henseender var dette ikke den første storm af denne slags. Den 26. og 27. november 1898 frembragte sammensmeltningen af to store lavtryksområder (af hvilke det ene også sommetider er blevet beskrevet som en sensæson orkan) Portland Orkanen. I denne storm gik hundreder af liv tabt; hundredvis af skibe sank, og mange flere blev beskadiget. Måske med undtagelse af den Perfekte Storms bevægelse var Portland Orkanen i høj grad samme slags storm. Tidsintervallet mellem 1898 og 1991 er næsten et århundrede, så denne type storm er yderst sjælden.

Nu nærmer Stenbukkens Solhverv sig den sidste stjerne i denne klynge af stjerner, som markerer det sted, hvor Ophiucus' hånd holder slangen. Kontakten vil være eksakt i 2017. Da jeg forelæste om emnet sidst i 1980'erne, understregede jeg, at symbolikken pegede på, at menneskeracen og dens teknologi havde fra det tidspunkt i 80'erne og indtil 2017 til at tilpasse sit momentum, ændre sin måde at håndtere naturen på og nå et balancepunkt med naturens kræfter. Jeg håbede dengang, at menneskeheden i 2017 ville få styr på sine teknologiske handlinger og opnå en eller anden slags harmoni med naturens verden.

Her er vi så i 2014. I de Forenede Stater og andre steder er der megen uenighed om, hvorvidt den globale opvarmning, også kaldet "klimaforandringerne", er en realitet. Det ser ud til, at de fleste af de teknologisk højtudviklede nationer i verden har accepteret eksistensen af klimaforandring. Men i U.S.A. er emnet blevet en voldsom ideologisk kamp mellem det politiske venstre og højre, til trods for den kendsgerning, at beviserne for klimaforandring er overvældende. Men for

nylig blev der samlet et panel af personer, som er fremtrædende i kabinettet og administrationerne for både de republikanske og demokratiske ledere. (15) Panelet rummede folk på begge sider af det politiske spektrum, og dog er hele komiteen blevet enige om at lægge vægt på behovet for meget snart at gøre noget ved klimaforandringerne. Rapporten hedder *Risky Business* (en risikabel affære o.a.)

Men i forbindelse med den globale opvarmning og andre aspekter af voksende teknologisk katastrofe er der dukket to begivenheder op i den seneste tid, som især kendetegner krisens natur, specielt fordi de gentager de temaer, som blev påbegyndt i 1943 og 1990. Den første af disse begivenheder var nedsmeltningen af Fukushima kernekraftværket, som har forgiftet en betydelig del af området omkring det med radioaktivitet og nedfald. Det er måske ikke helt så katastrofalt som Tjernobyl, men det har vist sig virkelig at være en meget alvorlig hændelse. Den fandt sted i marts 2011. Det andet tidspunkt var lidt over 1½ år senere, i oktober 2012. En ny storm af samme type som Portland Orkanen, og *Den Perfekte Storm* kom udenfor Amerikas østkyst, men den var stærkere og mere dødelig og opførte sig mere mærkeligt end nogen af de første to storme af denne type. Dette var selvfølgelig "Superstormen" Sandy. Som jeg allerede har påpeget, var det faktisk den tredje storm af denne type efter 1898. Selv om *Den Perfekte Storm* vendte om og bakkede fra øst til vest, gik den ikke helt i land, efter at den i første omgang havde forladt landet. Sandy derimod begyndte med at tage den klassiske stormvej op fra Florida over Nord- og Sydcarolina, men i stedet for at bevæge sig ud mod havet i en østlig bevægelse, drejede den til venstre mod vest og for ind i den tættest befolkede del af U.S.A., hvor den oversvømmede store dele af kysten af New Jersey, staten New York og New York City, det sydlige Connecticut og Rhode Island. Og mens der var næsten et århundrede mellem Portland Orkanen og *Den Perfekte Storm*, var der kun 21 år mellem *Den Perfekte Storm* og Superstormen Sandy.

Bemærk, at der på alle tre af disse tidspunkter har været begivenheder, der har at gøre med atomenergi. Den første var fødslen af atomenergi som et muligt praktisk værktøj, og de andre to var katastrofer, som var udløst af den teknologi. Bemærk også, at vi ikke er nået til 2017 endnu. Vi er selvfølgelig i skrivende øjeblik – inden for tre bueminutter i præcession - tæt nok på til, at

Havet skyller ind over en forlystelsespark i USA

vi muligvis kunne trøste os ved at sige: "Måske er det overstået." Men de overvældende vidnesbyrd fra klimatologien viser, at vi ikke kan sige det.

Vi er truet af øget massiv oversvømmelse af kysterne i løbet af det næste århundrede, på grund af en stigning af havets niveau og sandsynligheden for mere bizart vejr. I den sydvestlige del af U.S.A. er der en anden type begivenhed, som også er sket for lang tid siden, men ikke for nylig i et sådant omfang – en tørke og deraf følgende mangel på vand. Klimatologer har fastslået, at den slags tørker i fjern fortid varede i århundreder. Det er for tidligt at sige, om dette kommer til at blive en af disse mega-tørker, men den har allerede nået en katastrofes omfang.

På det personlige plan har jeg selv, i mit gamle hus på Cape Cod omkring en mile fra Cape Cod Bay, set flere situationer, hvor sære højvande, uden nogen som helst storm, bragte salt vand helt op til kanten af min græsplæne. Dette kom fra en lille bæk, som fører vand fra en lokal sø ud i bugten. I de første 40 år, hvor jeg har boet i det hus, er det aldrig sket før, ikke engang under orkaner!

Så jeg sidder her og skriver denne artikel med blandede følelser. Jeg formoder, at man godt kunne være lidt stolt over at bringe en præcis forudsigelse, men jeg er overvældet af, hvad den forudsigelse indebærer. Jeg ville gerne afslutte denne artikel med en kort liste over de større byer i verden (på ingen måde komplet) som er i risiko for at blive oversvømmet og måske efterladt ubeboelige af havenes stigende vandstande. Denne liste inkluderer dele af Boston, Massachusetts; New York City, specielt Brooklyn; Washington, D.C., specielt området Capitol Mall; New Orleans (som allerede har vist sig at være i fare); Paris; London, Venedig er i yderste fare; og listen kan fortsætte. Der er allerede øriger i Stillehavet, som forsvinder, bogstaveligt talt, under havenes stigende vandstande.

Ikke kun på østkysten af U.S.A., men andre steder i verden ser vi forøgede antal af storme, som er mere barske end nogensinde tidligere, ekstreme temperatursving og, generelt sagt, en verden som er ude af balance. Jeg tror ikke, at vi fuldstændig kan komme dette i forkøbet inden 2017. Dette kunne have været muligt i 1987,

men vi har spildt det meste af de sidste 30 år. For mig selv er de gode nyheder, at jeg bor i en højde af 2000 fod over havet, så der kommer ikke mere havvand på kanten af min græsplæne. De dårlige nyheder er, at jeg nu bor i et område, som oplever alvorlig tørke og vandmangel. Lake Mead er i nærheden; den forsyner byerne i Arizona, det sydlige Californien og selvfølgelig Las Vegas med vand. I Lake Mead står vandet historisk lavt. Når man flyver hen over den, kan man se de hvide aflejringer som ligger på kystlinjens klipper, som viser hvor højt vandet stod for ikke så lang tid siden.

Den almindelige konsensus om klimaforandringerne i det videnskabelige samfund er, at det ikke er helt for sent. I betragtning af de typiske tidsforskelle, som jeg har fundet mellem de præcise tidspunkter for solhvervs transitter hen over stjernerne og tidspunkterne for de historiske begivenheder, som kan forbindes med dem, så har vi, hvis der ikke er gjort noget, når vi når 2017, så har vi måske 30 år mere. Det er simpelthen fordi en økologisk katastrofe ikke sker fra den ene dag til den anden.

Henvisninger og noter

1. Robert S. Hand: *Essays on Astrology*, Whitford Press 1982, s. 147-163.
2. C.G.Jung: *Aion: Researches into the Phenomenology of the Self*, oversat af R.F.C. Hull, Princeton University Press 1959, s. 72-94.
3. *Ibid.*, s.81
4. Robert H. Van Gent og Bennedikt Taschen: *The Finest Atlas of the Heavens: Andreas Cellarius, "Harmonia Macrocosmica" of 1660*, Taschen (Hong Kong) 2006, s. 174-175; bogen er i forfatterens personlige besiddelse.
5. Fagan og Allen's værdi for forskellen mellem den babyloniske zodiak og den tropiske zodiak blev fuldstændig bekræftet i en artikel af Peter Huber: "Über den Nullpunkt der Babylonischen Ekliptik," i *Centaurus* 5, nr. 35, 1958, s. 192-208. Det er ikke fuldstændig klart, om opdagelsen var samtidig og uafhængig, eller om den ene part kendte til de to andre parter arbejde.
6. C.E. betyder "Common Era". Det er præcis det samme som det mere almindelige udtryk A.D. Denne forkortelse står imidlertid for det latinske Anno Domini, eller "det Herrens år". Hi-

storikere er begyndt at bruge C.E. i stedet for A.D. af respekt for ikke-kristne kulturer og ikke kristne i almindelighed. Det tilsvarende for B.C., eller "Før Kristi," er B.C.E. eller "Før den fælles æra." (I resten af oversættelsen har jeg brugt e.kr. og f.kr., som nok er mere kendt på dansk (o.a.))

7. Johannes Bayer: *Uranometria: Omnium asterismorum continens schemata, nova methodo delineata, aereis laminis expressa*, Christoph Mang (Augsburg) 1603. Dette værk citeres almindeligvi som *Uranometria*.

8. Når Stenbukkens solhverv (0 grader tropisk Stenbuk), som er genstand for præcession fuldstændig som forårspunktet (0 grader tropisk Vædder), passerer hen over en stjerne (idet vi husker, at det er Stenbukkens solhverv der bevæger sig, ikke stjernen), har stjernen en tropisk længdegrad på præcis 270 grader, eller 0 grader tropisk Stenbuk. Stjernens sideriske længdegrad forbliver næsten præcis fast, bortset fra stjernens egen bevægelse, når den cirkler rundt om galaksens centrum. Denne sidstnævnte bevægelse, som kaldes stjernens "rigtige" bevægelse, beløber sig typisk til et bueminut eller deromkring pr. årtusinde. Selv om intet i universet har en fuldstændig fast position i forhold til alt andet, kommer fiksstjernernes positioner meget tæt på.

9. Den romerske kejsers officielle titel var faktisk "Augustus". Betegnelsen "Cæsar" blev brugt i en mere uofficiel sammenhæng indtil sent i Romerrigets tid, da kejser Diocletian delte riget i en østlig del og en vestlig del, hvoraf hver skulle regeres af en Augustus, som kunne assisteres af to Cæsarer. Det bør også siges, at Cæsar typisk blev antaget som efternavn, når en kejser fik embedet.

10. Selvfølgelig, hvem ved, hvad der kan ske i fremtiden? Men i øjeblikket ser det mere ud til at vi skal have at gøre med en kalif, mens dette skrives sidst i juni 2014. Bemærk at ISIS formelt udråbte et kalifat den 29. juni 2014.

11. Middelalderens tysk-centrerede kejserdømme var det første Reich. Det tyske kejserdømme, grundlagt i 1871, som blev væltet i 1918 var det andet Reich. Det var derfor, at Adolf Hitler kaldte sit regime for det tredje Reich.

12. Cirlot skriver: "Hvis alle symboler virkelig er funktioner og tegn på ting gennemsyret af energi, så er serpens eller slangen, analogt, et symbol på energien selv – på ren og skær kraft ..." J.C.Cirlot: *"Dictionary of Symbols"*, Routledge and Kegan Paul Ltd. 1962, s. 385. Cirlots mening forkommer temmelig typisk for litteraturen om emnet.

13. Se Lynne White, jr.: *Medieval Technology and Social Change*, Oxford University Press 1962.

14. Se Lynn Thorndike: *The History of Medieval Europe*, Houghton Mifflin, 1917. Denne bog har imidlertid gennemgået mange revisioner fra 1917 til slutningen af Anden Verdenskrig.

15. Se Justin Gillis: "Bipartisan Report Tallies High Toll on Economy from Global Warming," (Toparts rapport udstikker høje udgifter for økonomien fra den globale opvarmning o.a.) i *The New York Times*, 24. juni 2014. Panelet rummede George P. Shultz, som tjente under Nixon og Reagan; Henry M. Paulson Jr., som tjente under George W. Bush, og Robert E. Ruben, som tjente under Clinton.

Kilde: *The Mountain Astrologer*, oktober/november 2014 © Robert Hand. Artiklen er med forfatterens og bladets tilladelse oversat af astrologen Aase Kærgaard, aase.k@webspeed.dk

Robert Hand er en af verdens førende og mest respekterede astrologer og historikere. Født i New Jersey i december 1942 påbegyndte han sit arbejde med astrologien i en alder af 17. Hans far, Wilfred Hand, var pioner i studiet af anvendelsen af astronomiske cykler på finansmarkedet

i 1950'erne og de tidlige '60ere. Som følge heraf lærte Rob grundlaget for at stille horoskoper af sin far. Robert har studeret astrologi siden 1960 og har arbejdet som professionel astrolog på fuld tid siden 1972. Han var kendt som den første praktiserende astrolog, der skrev astrologiprogrammer til mikrocomputere, således at computerens fordele kunne blive tilgængelige for astrologerne. Som resultat af dette grundlagde han *Astro-Graphics Services* i 1979, som senere blev til Astrolabe. Tidligt i sin karriere underviste Rob i kemi og historie på Highschool. Han er kandidat fra Brandeis University og The Catholic University of America, hvor han for nylig tog en PH. D. i middelalderens historie. Ud over sine mange priser og resultater er Robert Hand den førende ekspert i Italiens militærhistorie i senmiddelalderen, som var emnet for hans afhandling.

Robert Hand har arbejdet i mange astrologiske og historiske organisationer. Han er den nuværende formand for the Board for Kepler College. Han er tidligere formand for the National Council of Geocosmic Research (NCGR), har medlemskab af andre organisationer, inklusive the History of Science Society og the American Historical Association, The American Federation of Astrologers (AFA), the International Society for Astrological Research (ISAR), og er patron for the Faculty of Astrological Studies.

Robert Hand er forfatter til bestsellerne *Planets in Transit*, *Horoscope Symbols*, *Essays on Astrology* og *Planets in Composite* (Whitford Press, Schiffer Publishing), såvel som *Night and Day*, *Whole Sign Houses* og andre. Han forelæser på webinarer og konferencer, seminarer og workshops verden over. I 1997 var han med til at grundlægge *Arhat Media*, et forskningsarkiv og forlag, hvis formål er at tilvejebringe, beskytte og udgive historiske, astrologiske og beslægtede manuskripter. Robert Hand tilbyder professionelle astrologiske redskaber og tjenester til andre astrologer og til den brede offentlighed, idet han bruger tropisk, heliocentrisk, siderisk, uranisk, kosmologisk astrologisk kortlægning, og in mundo teknikker med klassiske, middelalderlige og moderne metoder.

Astrologikon er medlemsblad for Astrologisk Selskab – ISSN 1904-3449 – Net: www.astrologikon.dk
Copyright © 2014 Astrologisk Selskab – Eftertryk tilladt med kildeangivelse - Email: selskabet@asel.dk
Redaktionen udgøres af Selskabets bestyrelse plus de skrivende medlemmer - Ansv. red. er formanden
Udkommer ordinært i lige måneder (feb, apr, jun, aug, okt, dec) - og er gratis for medlemmer.